

**LABORATUVARDA AKDENİZ MEYVA SİNEĞİ
(CERATİTİS CAPITATA WIED.) ÜRETME TEKNİĞİ**

Yusuf KIRAY

Son yıllarda memleketimizin önemli ihraç ürünü haline gelen turunçgillerde ekonomik zarar meydana getiren Akdeniz meyva sineğinin savaşı üzerinde titizlik ve önemle durulmaktadır. Güney Anadolu'da ve gerekse Ege bölgesinde bazı Entomologlar bu böceğin biyoloji, kimyasal ve biyolojik savaşı hususlarında çalışmaktadır. Gerek bizzat çalışan ve gerekse ilgilenenlere faydalı olur düşüncesi ile bu türün üretme tekniği, A.B.D. de Brownsville (Teksas) şehri Entomoloji Araştırma Merkezinden N. E. Flitters'in vermiş olduğu notlara ve Feron ve diğerlerinin eserine (*) dayanarak hazırlanmıştır.

Ergin Ceratitıs capitata Wied'in yetiştirme ve beslemesi.

1 — Kafes.

Yetiştirme işlerinde kullanılan kafesin iskeleti tahtadan yapılmıştır ve boyutları 35X35X45 cm dir. Bu kafesin tabanı ile kolluklu yüzeyi mika veya kontrplaktadır. Ön yüzü aşağıdan yukarıya açılabilir şekilde 2 mm kalınlıkta şeffaf mika veya cam kaplıdır. Kafesin arka yüzeyi siyah otomobil iç lâstiğinden yapılmış olup orta yerindeki deliğin kenarlarına getirilen tül-bentte bir kol şekli verilmiştir, el kafes içerisine sokulduğunda sineklerin kaçmamasını önler. Diğer yüzlere sinek teli geçirilmiştir.

2 — Gıda ve materyal.

a) Erginlerin gıdalanması için 4-5 cm çapında ve 1.5-2 cm derinliğinde bir kap içerisine yalnız toz şeker konmuştur.

(*) Feron, M., P. Delanoue, F. Soria. 1958.

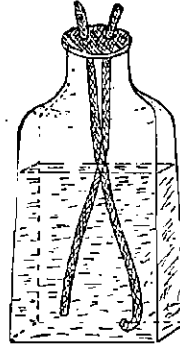
L' élevage massif artificiel de Ceratitıs capitata Wied, Entomophag 3. No: I PP 45-53 Paris.

Özet : Rev. of Appl. ent. Vol. 48, Ser. A, Part 2. 1960

b) İkinci kaba (aynı boyda) toz şeker ve portakal hülâsası veya portakal yerine yuvarlak halde kesilmiş muz konulur.

c) Üçüncü bir kaptaki proteinli besin, meselâ hidrolize edilmiş soya özü, bulunur.

d) Ergin sineklerin su ihtiyacını karşılamak maksadı ile ufak bir şişeye su konulur ve kapağından açılan iki delikten çıkartılan fitiller dışa doğru 2 cm. kadar uzatılır. Bu fitil hidrofilyk pamuktan olur. Fitil su ile temasta olduğundan sineklerin su ihtiyacını karşılayabilir (Şekil: 1).

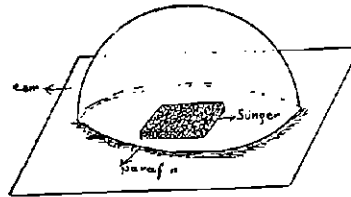

(Şekil: 1) Akdeniz Meyve-sineği erginlerinin su ihtiyacını karşılayacak şişe

3 — Yumurtlama materyali ve yeri:

Bol yumurta elde etmek maksadı ile sık ve ince dokulu tülbent orta bü yükte (60 - 100 W) ampule sarılır; diğer taraftan bir kaptaki parafin eritilerek içerisine yeteri kadar kırmızı veya penbe bir boya katılır. Boyalı sıcak parafin üzerine ampule sarılı tülbent batırılıp çıkarılırsa parafin donduğunda yumurtlama yarım küresi elde edilir. Parafin tabakasının kalın olmasına dikkat etmelidir. Bunun yerine tavuk yumurtası taşımada kullanılan yuvarlak ve delikli yumuşak plâstik de kullanılabilir.

Bu yarım küreyi alacak genişlikte bir cam kare üzerine suya batırılmış sünger parçacığı konulup yarım küre kapatılır. Kürenin cam ile temas ettiği yer parafinle kapatılır (Şekil : 2).

(Şekil: 2) yumurtlama yarım küresi

4 — Yumurtaların elde edilmesi:

Yarım küre içersine bırakılmış olan sinekler yumurtalarının bunun iç tarafına bırakır. Sineklerin gıdalanıp yumurtladıkları zamanda sıcaklık 25°C olmalıdır. Yarım küre bıçak yardımı ile camdan kaldırılarak ters çevrilir, ve içerisine damıtık su konulur. Yumurtalar bir sulu boya fırçası ile su ya alınır ve buradan içerisinde ıslak (damıtık su ile) süzgeç kâğıdı olan petri kaplarına aktarılır.

5 — Larvaların beslenmesi:

Bu maksat için toz halinde, kurutulmuş havuç veya havuç ezmesi kullanılır. Ezmenin hazırlanışı şöyledir: Yıkayıp uçları kesilen havuç kıyma makinesinden geçirilir veya rendelenir. Bundan sonra santrfüje edilir. Bu sırada üzerine aşağıda belirtilen maddeler ilâve edilir.

% 3 bira mayası

% 0.9 Bütoben veya Captan (küflenmeyi önlemek için)

% 0.6 Sodyum benzoat.

Bunların hepsine PH = 3.5 olacak şekilde HCl ilâve edilir.

Toz havuç bulamaç hale gelince (100 gr) ilâve edilen maddeler şunlardır.

20 gr Maya

400 cc % 0.2 lik benzoik asit

10 cc % 3.65 lik HCl.

Yukardaki maddeler ilâve edildikten sonra meydana gelen küvetler içindeki havuç ezmesine yumurtalar konur ve 26° C ısıda saklanır.

6 — Pup elde edilmesi:

İçersinde olgun Akdeniz meyva sineği larvaları bulunan havuç süzgeçe konulur ve musluk altına tutularak yıkanır. Bu suretle süzgeçte sadece larvalar kalmış olur. Yüz adet larva 3.5 - 4 gr. arasında ise normal beslenmiş kabul edilir. Larvalar 10 cm kutrunun mukavva kutu içerisindeki ıslak ve ince taneli kum üzerine bırakılarak kutu kafes altına konulur ve erginlerin çıkması beklenir.

S U M M A R Y

The Mediterranean Fruit Fly is an important pest in citrus regions of Turkey. This article explain a rearing method, for *C. capitata* Wied, which based on Mr. Flitters' (U.S.A. Brownville, Texas, Entomological Research Center) notes and the paper of Feron et al. (1958).